Membre de la Confédération Mondiale des Sports de Boules

Reconnue par le C.I.O.

Međunarodni tehnički pravilnik

Izdanje 2016.

KOMISIJA ZA MEĐUNARODNI TEHNIČKI PRAVILNIK

Tekst ovog pravilnika prihvaćen je na Kongresu u Lyonu u studenome 1999., zatim na kongresima u Kranju u rujnu 2001, Feltreu u rujnu 2011., Bahia Blanci u studenom 2013., i Rijeci u Rujnu 2015. te na sastancima Izvršnog odbora Međunarodne boćarske federacije (F.I.B.) 2004. i 2007.

Ovaj pravilnik vlasništvo je F.I.B.-e, te se bez njegova odobrenja ne može distribuirati.

Prema odobrenju Međunarodne boćarske federacije i Hrvatskog boćarskog saveza, prijevod Pravilnika pripremila je Športska komisija HBS-a.

DRUGI DIO

GLAVA I

MATERIJALI - PROSTOR ZA IGRU

Čl. 1. Boće

A. Karakteristike boća

Korištene boće moraju strogo odgovarati protokolu FIB uključenom u Pravilnik o ovjeri i kontroli boća.

Boće moraju biti isključivo od metalne legure homogenoga kemijskog sastava (dopušteno je minimalno odstupanje za čep). Boće mogu biti potpuno prazne ili ispunjene. Ako su ispunjene, punjenje mora biti od materijala koji su homogeni i tromi (inertni). Punjenje ne smije sadržavati tekućine, živu, ulja, niti komponente koje mogu postati nestabilne (plin) ili mogu predstavljati bilo kakvu opasnost. Eventualno punjenje mora biti statički uravnoteženo (ekvilibrirano), a takvo stanje mora zadržati i nakon upotrebe. Boće moraju biti:

- kuglastog oblika sa tolerancijom 2/10 mm,
- uravnotežene, stabilne sa tolerancijom ne većom od 1,1% težine boće,
- tvrdoće između 20 i 30 Rockwella pod pritiskom 150 kg, s manjom tolerancijom za čepove (minimalno 17 Rockwella),
- promjera između 90 i 110 mm,
- težine između 900 i 1200 grama.

Dodatno objašnjenje

Obojana boća nakon što je izrađena može na svom vanjskom površinskom dijelu sadržavati različitu vrstu materijala (umetke) od ostalog dijela boće, koji ne pokriva više od 25 % (+/- 2%) vanjske površine boće i ne mjenja propisanu tvrdoću boće. Boća mora biti izrađena tako da se ti umeci ne mogu odvojiti od ostatka boće niti mogu probiti u unutrašnjost boće, dakle moraju biti dio punjenja boće.

10. konačno isključenje iz igre jednog ili više igrača,
11. proglašenje gubitka utakmice za jednu ili više ekipa,
12. dodjeljivanje punata protivničkoj ekipi,
13. smanjivanje broja punata predviđenih programom natjecanja.

U slučaju da je prekršaj učinjen namjerno ili ponovljeno, sudac će o tome voditi računa, te može primijeniti više od jedne kazne istodobno.

C. Kazne koje se primjenjuju na voditelje ekipe:

1. upozorenje (bijeli karton),
2. opomena (žuti karton),
3. isključenje (crveni karton),

D. Primjena kazni

Sudac označava prekršaj jednim zviždukom ili nekim drugim znakom, te određene kazne primjenjuje odmah.

Sudac prema vrsti i težini prekršaja dodjeljuje:
- bijeli karton: upozorenje,
- žuti karton: opomena,
- crveni karton: trenutno isključenje.

U jednom natjecanju dva žuta kartona imaju za posljedicu jedan crveni karton.

E. Retroaktivno djelovanje kazni

Kazne ne mogu djelovati retroaktivno (osim u slučaju isključenja ekipe) na rezultate koje je postigla jedna ekipa.

Ako izbijač pogodi svih 11 cilјeva – ostvari 37 od mogućih 37 punata nastavlja s izbijanjem (ponovno ispočetka) do prvog promašaja.
U slučaju pogreške u redoslijedu izbijanja, pogrešna izbijanja poništavaju se i nastavlja se izbijati predviđenim redoslijedom.
U slučaju jednakosti u puntima (između jednog ili više igrača), ako neriješen rezultat nije predviđen programom natjecanja, izbijanje se:

a. ponavlja u cijelosti a redoslijed izbijanja se određuje žrdrijebanjem,
b. ako i dalje postoji jednakost, pristupa se odmah ponovnom izbijanju do prestanka jednakosti. Redoslijed izbijanja je onaj određen u prethodnoj fazi (a.).

6. Slučajni događaj - viša sila

Ako iznenadni događaj (prekid električne struje, vremenske nepogode i sl.) izazove prekid u kojem izravnog utjecaja nije imao niti jedan igrač ili ekipa, izbijanje se nastavlja kako slijedi:

a. Ako je prekid kraći od 30 minuta, izbijanje se nastavlja regularno.

b. Ako je prekid dulji od 30 minuta, izbijanje se poništava. Ponovno će se izvesti kad to bude moguće s istim igračima, počevši od cilјa na poziciji broj 1.

B. Žene i mladi do 14 godina

1. Teren za igru

Teren za igru opisan je u čl. 4. i slikama 4. i 5.

2. Cilјevi

Predstavlјeni su prema priloženoj slici 22. i označeni od 1. do 11.

5. Izvođenje igre

Svaki igrač (igračica) izvodi jednu kompletnu seriju od 11 izbijanja od 1. do 11. cilјa. (Redoslijed prema paragrafu **A**).

3. - 4. - 6. - Vidjeti paragraf **A.**

Čl. 55. Brzinsko izbijanje

A. Seniori

1. Teren za igru

Teren za igru opisan je u čl. 4. slike 2. i 3.

2. Cilјevi

Predstavlјeni su prema slici 24. Šest pozicija na međusobnom razmaku od 80 cm. Središte prve pozicije je udaljeno 55 cm od prve linije.

3. Materijal

a. Boće kojima se izbija: minimalno 3 po igraču

b. Boće cilј - promjera 100 mm (±1mm) i težine od 800 g (± 10 g) bijele boje od sintetičkog materijala. Na raspolaganju moraju biti dvije po tapetu.

c. Nosači boća - (slika 23) moraju biti prilagodlјive visine od 60 cm do 100 cm, sa stalkom koji osigurava stabilnost na tlu. Postavlјeni su na način da okomita projekcija najvećeg obujma boće na nosaču bude iza druge. linije igrališta.

d. Tapeti - potrebna su četiri tapeta za međusobno natjecanje dva igrača. Od sintetičkog su materijala i moraju imati slјedeće karakteristike:
- dužina: 5,20 m ± 0,05 m
- širina: 0,75 m ± 0,05m
- debljina: 6 mm ± 0,5mm
- minimalna težina: 4,5 kg/m^2
- rupe za stavlјanje boća i bulina: promjer 20 mm

Ispred svake pozicije na tapetu urezano je polje koje mora omogućiti sigurnu kontrolu ispravnosti izbijanja : širina 40 cm – paralelnih strana – poštujući 50 cm iz članka 43.

Postavlјanje se obavlјa kako je prikazano na slici 24.

7. Slučajni događaj - viša sila

Ako iznenadni događaj (prekid električne struje, vremenske nepogode i sl.) izazove prekid izbijanja, ono će biti poništeno i ponovlјeno s istim igračima čim to bude moguće.

B. Mladi do 18 godina

Vrijede ista pravila kao i za Seniore (A) s eliminacijom cilјa br. 6. Tako da je redoslijed izbijanja 1,2,3,4,5,4,3,2,1,2……

C. Žene i mladi do 14 godina

1. Teren za igru

Teren za igru opisan je u čl. 4. i slikama 4. i 5.

2. Cilјevi

Predstavlјeni su prema slici 25. Tri pozicije na međusobnom razmaku od 80 cm. Središte prve pozicije je udaljeno 55 cm od prve linije.

3. - 4. - 5.- 6. - 7. Vidjeti paragraf **A.**

6. Valjanost izbijanja

Pored pravila predviđenih u članku 55. stavak 5, promjena između dva izbijača mora biti izvedena strogo prema slјedećim pravilima:

A. Igrač koji PRIMA PROMJENU čeka s bočom u ruci iza druge linije BEZ PRIJESTUPA.

B. Igrač MOŽE NAPUSTITI navedenu zonu samo kad ga njegov SUIGRAČ TAKNE RUKOM PO RUCI (PODLAKTICI, ŠAKI ILI DLANU)

U slučaju NEPRAVILNA KRETANJA, PRVA BOĆA KOJOM SE IZBIJALO bit će poništena.

B. Žene i mladi do 14 godina

Pozicija boća cilјeva

Ciljevi su postavlјeni fiksno cijelo vrijeme izbijanja.

- 1. i 3. cilј: nalazi se na 3. poziciji tapeta

- 2. i 4. cilј: nalazi se na 1. poziciji tapeta.

Za sva ostala pravila, vidjeti stavak A.

GLAVA IX

KOMBINIRANA IGRA (krug)

ČL. 57.

1. Teren za igru

Teren za igru opisan je u članku 4. slike 2.do 5.

2. Sastav ekipe

Natjecanje se izvodi pojedinačno (4 boće po igraču) ili u parovima (3 boće po igraču) u trajanju od 8 ili 4 tura (bacanja) igre.

3. Način igre

Igrači su obvezni, u jednoj turi igre, bližati ili izbijati svim raspoloživim bočama. Nakon žrijebanja, ekipa koja je osvojila bulin izabire hoće li igru početi izbijanjem ili bližanjem (mijenjajući ulogu u idućoj turi igre, i tako u nastavku) i baca bulin (dvije ture igre uzastopno).

4. Izvođenje igre

a. Bacanje bulina i ucrtavanje kruga

Bulin baca igrač (ekipa) dvije ture igre redom. Bulin ostaje na istom mjestu za vrijeme cijele ture igre. Ako je pomaknut prilikom bližanja, vraća se na svoje mjesto nakon što je procijenjen eventualni biberon. Prilikom izbijanja boće bulin ne može biti najavljen zato što ga protivnik izbijača treba podignuri sa pozicije, i tek nakon izbijanja vratiti na prvobitnu poziciju.

Bodovanje**:** Svaka pravilno pogođena boća vrijedi jedan punat, ako boća kojom se izbijalo ostane unutar kruga (šeka) vrijedi dva punta.

5. Posebni slučajevi: kad ekipi ostane više boća za igru

a. Ekipi koja bliža: On će preostalim bočama bližati i ostvariti jedan ili dva punta prema uvjetima navedenim za pravilno bližanje.

b. Ekipi koja izbija: Ako u krugu nema više boća on može:

1. izbijati protivničku boću postavljenu na mjesto bulina, ali na način da ne bude postavljena u poziciju izvan kruga.
2. izbijati bulin, najviše dva puta u jednoj turi igre i biležiti dva punta za pravilan pogodak. Izbijanje je važeće ako izbijani bulin propisno pogođen (čl. 43. i 46.) izađe izvan kruga (čl. 32. a. i b.). Bulin samo pomaknut unutar kruga vraća se na svoje mjesto.

6. Preporuke

Zbog neposredne komunikacije s publikom, ostvarene punte potrebno je upisati na tabelu za upis rezultata (semafor) odmah nakon svake igrane boće. Nužno je i evidentirati progresivni broj ture igre (od 1 do 8) da bi se lakše pratio susret. Krug cilja treba biti ucrtan na način da bude potpuno vidljiv za igrače i publiku.

7. Pogreške

U slučaju pogrešna redoslijeda bacanja bulina ili pogrešna redoslijeda bližanja i izbijanja, vrijedi sljedeće:

a. ako je pogreška uočena tijekom ture igre, igra se poništava i ponavlja se ispravno;

b. ako je pogreška uočena po završetku ture igre, ostaje važeća. Sudac nastoji, ako je moguće, uspostaviti ravnotežu

Ako je bacanje bulina dva puta bilo nepravilno (čl.34), protivnik ga postavlja u pravokutnik bacanja bulina prema svom izboru (bez ograničenja).

Krug cilja kako je navedeno na slici 28, ucrtava igrač (ekipa) koji nije bacao bulin.

Igrač (ekipa) koji je bližao u četvrtoj turi igre bližat će i u petoj turi odnosno u drugoj i trečoj turi (bacanju) ako se igra krug u trajanju od 4 ture igre (bacanja).

Bližač igrajući boću nastoji što više boća postaviti u krug cilja promjera 1,40 m, koji se na terenu ucrtava što je moguće vidljivije zbog igrača i gledatelja.

Kad bližana boća stane unutar kruga cilja, protivnik bližača mora izbijati. Bližač mora ponovno igrati nakon što je boća izbijena izvan kruga cilja.

b. Bližanje

Bližana boća važeća je kad se zaustavi unutar kruga cilja, a najvećim obujmom ne prelazi vanjsku liniju kruga (vidi čl.32 i sl. br. 8).

Nevažeća boća mora biti podignuta s terena.

Bodovanje**:** Svaka boća pravilno bližana vrijedi jedan punat; biberon vrijedi 2 punta. Smatra se da je biberon ako se boća zaustavila na udaljenosti manjoj od 0,5 cm od bulina, te ako se i boća i bulin nalaze unutar kruga na način opisan pod točkom **b**.

Boća koja pomakne bulin više od 50cm i ostane u krugu vrijedi jedan punat, bez obzira na to što eventualno postoji biberon.

c. Izbijanje

Izbijanje je važeće, ako izbijana boća, propisno pogođena (čl.43. i 46.), izađe izvan kruga (čl.32. **a.** i **b.**). Boća samo pomaknuta unutar kruga vraća se na prvobitno mjesto.

Nakon važećeg izbijanja sve boće se moraju podignuti s igrališta.

TIME-OUT

Dopušten je u klasičnim igrama i bližanju i izbijanju u krug.

- Svaka ekipa ima pravo na jedan time-out
- Trajanje time-outa je jednu minutu i ne može se ni na koji način nadoknaditi
- Koristiti se nakon završetka bacanja
- U klasičnim igrama ne može se započeti koristiti u zadnjih 10 minuta igre.

Voditelj traži time-out na korištenje kod suca za vrijeme bacanja koje prethodi time-outu ili najkasnije prije početka novog bacanja. Jednom zatraženi time-out ne može se opozvati.

GLAVA VII
BLIŽANJE

Čl. 50 *Uvjeti za pravilno bližanje* 45
Čl. 51 *Mjerenje daljina* 45
Čl. 52 *Dužina prijeđena izvan igrališta* 46
Čl. 53 *Boća igrana dok su predmeti u pokretu* 46

GLAVA VIII
TEHNIČKA IZBIJANJA

Čl. 54 *Precizno izbijanje* 47
A. Seniori i mladi do 18 godina 47
1. Teren za igru 47
2. Ciljevi 47
3. Materijali 47
4. Valjanost izbijanja – bodovanje 48
5. Izvođenje igre 48
Slika 21. - Seniori i mladi do 18 godina 49
Slika 22. - Žene i mladi do 14 godina 50
6. Slučajni događaj – viša sila 51
B. Žene i mladi do 14 godina 51
1. Teren za igru 51
2. Ciljevi 51
5. Izvođenje igre 51
3.-4.-6. Vidjeti paragraf A. 51
Čl. 55 *Brzinsko izbijanje* 52
A. Seniori 52
1. Teren za igru 52
2. Ciljevi 52
3. Materijali 52
Slika 23.- Nosač boća 53
Slika 24.- Tepisi i postavljanje tepiha(seniori i mladi do 18) 54
Slika 25.- Tepisi i postavljanje tepiha(žene i mladi do 14) 55
4. Način izvođenja brzinskog izbijanja 56
5. Valjanost izbijanja 56
6. Trajanje izbijanja – bodovanje 57
7. Slučajni događaj – viša sila 58

B. Mladi do 18 godina 58
C. Žene i mladi do 14 godina 58
1. Teren za igru 58
2. Ciljevi 58
3.-4.-5,-6.-7. Vidjeti paragraf A. 58

Čl. 56 *Brzinsko izbijanje u parovima – štafeta* 59
A. Seniori i mladi do 18 godina 59
1. Pozicija boća ciljeva 59
2. Tapet 59
3. Nosač boća 59
4. Okvir oko terena 59
5. Pozicija izbijača 59
Slika 26. – Seniori i mladi do 18 godina 60
Slika 27. – Žene i mladi do 14 godina 61
6. Valjanost izbijanja 62
B. Žene i mladi do 14 godina 62

GLAVA IX
KOMBINIRANA IGRA – KRUG

Čl. 57 63
1. Teren za igru 63
2. Sastav ekipe 63
3. Način igre 63
4. Izvođenje igre 63
Slika 28. – Učvršćenje kruga 64
5. Posebni slučajevi kad igraču ostane više boća za igru 66
6. Preporuke 66
7. Pogreške 66
8. Jednakost u puntima 67

Time – out 68